

600

uutta some-
seuraajaa

3 uutta
somekanavaa

3
teemahanketta,
joissa
33
alahanketta

12 000
klikkausta
sisältö-
markkinointi-
jutuissa

14 726 min
somevideoiden
katselua

1
nettisivu-
uudistus

yli **700**
vastausta
kyselyyn!

26
uutta
yhteistyö-
tahoa

61
tilaisuutta ja
tapahtumaa

66
hakemusta
vireille

50 %
enemmän
hakemuksia

LEADER
Ravakka

Katse tulevaisuuteen

Leader Ravakan vuosi 2020

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

ravakka.fi

Sisällys

1. Strategian toteuttaminen vuonna 2020.....	1
Strategian tavoitteiden toteumatilanne koko ohjelmakauden osalta	1
Rahoitetut hankkeet painopistealueittain	2
Esimerkkejä vuonna 2020 rahoitetuista hyvistä hankkeista	4
Rahoitettujen hankkeiden vaikutukset	5
2. Leader-ryhmän oma toiminta ja laatutyö	6
Aktivointi-, viestintä-, koulutus- ja muut toimenpiteet strategian toteutumisen edistämiseksi.....	6
Ravakan hallinnoimat hankkeet	8
Vuoden 2020 onnistumiset ja haasteet.....	8
3. Leader-ryhmä alueensa kehittäjänä.....	10
4. Yhdistys ja sen resurssit.....	11
5. Tavoitteet vuodelle 2021.....	13

1. Strategian toteuttaminen vuonna 2020

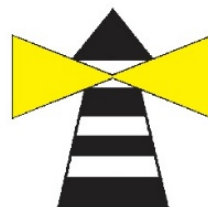
Strategian tavoitteiden toteumatilanne koko ohjelmakauden osalta

Loisto-strategia on toteutunut hyvin sekä painopistejakauman että omien määrällisten ja laadullisten tavoitteiden osalta. Aktivointia painotettiin jo alkuvuonna, koska lisäkehityksen ansiosta Leader-rahoitusta oli hyvin jaettavaksi. Teemavuosien valinta on hyvin ohjannut aktivointia ja parantanut strategian tavoitteiden toteutumista. Vuoden 2020 teema oli Katse tulevaisuuteen ja 2021 teemana Yhteisöllisyyden vuosi. Tulevaisuusteema näkyi kaikessa tekemisessä, teimme dynaamista verkostoaalyyysiä, kuulimme alueemme toimijoita Kolmen kysymyksen kyselyllä ja tilaisuuksissa sekä koronatilanteen salliessa myös kohtasimme heitä Lauteilla ja laavuilla.

Jaettavaksi saatu kehys on sidottu kokonaan ja olemme rahoittaneet hankkeita monipuolisesti ja alueellisesti kattavasti. Hakemuksia tuli noin 50 % enemmän kuin aikaisempina vuosina ja erityisesti yritystukien määrä lisääntyi. Rahoitetut hankkeet ovat toteuttaneet strategiaa hyvin, ja Ravakka on myös ollut aktiivinen itse toteuttamaan sellaisia hankkeita, jotka tukevat strategiaa ja olisivat muuten jääneet hankkeistamatta. Strategian määrälliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin ja osittain ylitetty. **Työtä tekeville** -painopistealueen tavoitteista parhaiten ovat toteutuneet *uudet palvelut maaseutualueille, matkailupalvelut ja yritysten yhteistoiminta*. Tavoitteista vähemmälle ovat jääneet *uudet sivuelinkeinot ja uusiutuvan energian ja cleantech -alan yritykset*, mutta niitä on syntynyt alueelle muuten.

Aktiivisesti arjessa -painopistealueen useat tavoitteet, kuten *uudet ja kunnostetut kokoontumistilat, asukashankintatoimenpiteet ja yhteistyöverkostot* ovat ylittyneet. *Uusia kylä- ja asukasyhdistyksiä* on perustettu

Loisto
2014-2020

**Strategiamme
painopisteet:**

1. Ympäristö, jossa elämme
2. Aktiivisesti arjessa
3. Aineeton pääoma ja kulttuurien kohtaaminen
4. Työtä tekeville

vähän alkuperäisiin tavoitteisiin nähden, sillä tähän aktivointiin ei ole ollut resursseja. **Ympäristö, jossa elämme** -painopistealueessa parhaiten on toteutunut *luonnon virkistyskäytön lisääminen*, kohteita on ollut jo 61 kpl.

	Loisto-strategian tavoitteet ja toteutuminen	Tavoite	Toteuma	Erotus	%
Työtä tekeville	uusia palveluita	20	103	83	415
	Uusia yrityksiä	10	17	7	70
	uusia sivuelinkeinoja	15	8	-7	-47
	uusi työpaikkoja	25	53	28	112
	joista naisten	13	12	-1	-8
	matkailupalveluja	10	29	19	190
	lähirookaa hyödyntävää liiketoimintaa	8	13	5	63
	uusiutuvaa energiaa tai cleantechiä	12	9	-3	-25
	luovien alojen verkostoja	2	7	5	250
	yritysten yhteistoimintaa	4	37	33	825
Aktiivisesti arjessa	uusia tai päivätettyjä kylä- ja toimintasuunnitelmia	25	36	11	44
	uusia tai kunnostettuja kokoontumistiloja	15	53	38	253
	asukashankintatoimenpiteitä	5	15	10	200
	yhteistyöverkostoja	10	82	72	720
	uuden kylä- tai asukasyhdistyksen perustaminen	20	5	-15	-75
Ympäristö jossa elämme	ympäristötietoa lisäävien toimenpiteiden määrä	30	32	2	7
	Erikoisympäristötukikohteiden määrä, kosteikot	7	5	-2	-29
	vesistöjen tai ranta-alueiden toimenpiteet	14	27	13	93
	perinnemaisema ja maisema-toimenpiteet	8	16	8	100
	päästöjä vähentävien toimenpiteiden määrä	30	7	-23	-77
	luonnon monimuotoisuutta lisäävät toimenpiteet	3	15	12	400
	Luonnon virkistyskäytön lisääminen	7	61	54	771
Aineeton pääoma ja kulttuuri	uusien kulttuuritapahtumien määrä	10	29	19	190
	syntyneiden kansainvälisten kontaktien määrä	7	49	42	600
	kulttuuriharrastusten kehittämisen määrä	28	32	4	14
	paikallishistoriaa hyödyntävien toimenpiteiden määrä	15	33	18	120
	tapahtumiin ja harrastustoimintaan osallistuneiden henkilöiden määrä		11716		
Omat seurannat	Nuoret ja lapset		59		
	Osaamisen lisääminen		93		
	Yhteistyö		110		
	Energiaa säästävät toimenpiteet		24		
	Turvallisuutta lisäävät toimenpiteet		20		
	Kestävä kehitys		29		

Kuva 1 Loisto-strategian tavoitteita 2014–2020 ja tuloksia.

Kyselyjen perusteella alueen asukkaat toivovat meidän tukevan enemmän ympäristöä parantavia toimia. Keväällä 2019 palkkasimme osa-aikaisen ympäristöneuvojan edistämään tätä painopistealuetta. Uusia ympäristöyhdistyksiä on perustettu ja useita ympäristöhoitotoimenpiteitä on aloitettu viime vuosina.

Aineeton pääoma ja kulttuurien kohtaaminen -painopistealueen tavoitteista ovat hyvin toteutuneet *uusien kulttuuritapahtumien määrä ja syntyneiden kansainvälisten kontaktien määrä*. Erityisesti kansainvälinen ECHOES -hankkeemme, edistää paikallisesti ruohonjuuritason kulttuuritoimijoiden verkostoitumista.

Kehystarkastuksessa asettamamme tavoitteet ovat myös toteutuneet hyvin ja ne ovat ohjanneet toimintaamme. Hankehakijoiden kanssa keskustellaan aina yhteistyöstä ja heitä kehoitetaan miettimään, löytyisikö hankkeen toteuttamiseen yhteistyökumppaneita. Samoin pyydämme heitä miettimään, miten nuoret ja nuorten viihtyminen alueella voitaisiin ottaa paremmin huomioon.

Rahoitetut hankkeet painopistealueittain

Vuonna 2020 hakemuksia tuli vireille 66 kappaletta, ja hallitus teki puoltavan lausunnon 57 hankkeesta. Näistä yritystukia oli 17 kpl. Yritystuet olivat pääasiassa alkavia yrityksiä ja tuet pieniä investointeja. Yleishyödyllisiä hankkeita rahoitettiin 40, joista kolme oli teemahankkeita (Järjestetä yhdes, Paremp huamine, Tilpehööri). Näissä oli yhteensä 33 yhdistysten alahanketta, joista 27 investointia ja 6 tapahtuman järjestämistä. Yleishyödyllisiä investointeja rahoitettiin 16 ja kehittämistoimia 23 sekä yksi yritysryhmähanke. Kansainvälisiä hankkeita rahoitettiin kaksi. Rahoitetuista hankkeista viisi oli alueidenvälistä.

Saapuneiden hanke- ja yritystukihakemusten määrä ja Leader-ryhmän kiintiöstä myönnetyn rahoituksen määrä strategian painopisteittäin (vuosi + kumulatiivinen):

ELYN päätös 2020

	TUET PAINOPISTETTÄIN	KPL	Julkinen yht.	%
1	Työtä tekeville	20	337 161,91	35,9
2	Aktiivisesti arjessa	14	353 969,80	37,7
3	Ympäristö jossa elämme	11	158 105,64	16,8
4	Aineeton pääoma ja kulttuuri	3	90 343,07	9,6

		48	939 580,42	100,0

ELYN PÄÄTÖS 2014-2020

	TUET PAINOISTEITTÄIN KUMULATIIVINEN	KPL	Julkinen yht.	%	Tavoite
1	Työtä tekeville	60	1 334 777,61	31,7	30
2	Aktiivisesti arjessa	50	1 275 454,01	30,3	30
3	Ympäristö jossa elämme	38	1 007 319,96	23,9	25
4	Aineeton pääoma ja kulttuuri	19	594 829,29	14,1	15
		167	4 212 380,87	100	
	Hankkeen koko keskimäärin julk	25 223,84			

Teemahankkeet

Vuoden aikana rahoitettiin kolme teemahanketta, joiden kautta yhdistyksen voivat toteuttaa tavanomaisia Leader-hankkeita pienempiä investointi- ja kehittämistarpeita. Näille pienille hankkeille on jatkuvaa kysyntää, ja ne ovat usein portti laajempaan kehittämiseen ja uuteen sisältöön ja toimintaa yhdistyksissä. Teemana kahdessa investointiteemahankkeessa oli selkeästi energiansäästö ja kestävä kehitys sekä yhteisen toiminnan lisääntyminen. Lisäksi uudentyypisessä kehittämisteemahankkeessa rahoitettiin tapahtumien järjestämistä. Valitettavasti korona siirsi tapahtumia kesään 2021. Toivotaan, että onnistuvat silloin, ideat olivat hienoja.

- Paremp huamine (investoinnit): 6 alahanketta
- Järjestetä yhdes (kehittäminen, tapahtumat): 5 alahanketta
- TILPEHÖÖRI (investoinnit): 22 alahanketta

Leader-ryhmän rahoittamien hankkeiden yhteys valtakunnallisiin hankkeisiin ja koordinaatiohankkeisiin

Ravakan rahoittama matkailun selvityshanke on Rural Finland -teemainen ja koordinaatiohankkeen vetäjät ovat olleet tilaisuuksissamme puhujina ja esitelleet toimintaansa. Seuraamme koordinaatiohankkeiden uutiskirjeitä ja olemme osallistuneet tilaisuuksiin. Välitämme tietoa koordinaatiohankkeiden toiminnasta alueemme toimijoille.

Toiminta maaseuturahaston rahoituksella ELY-keskuksen kiintiöstä

Uusia suoraan ELY:stä rahoitettuja hankkeita ei ole haettu, mutta olemme mukana Varsinais-Suomen yhteisessä **Haloo maaseutu -viestintähankkeessa**. Lisäksi olemme kumppanina tai olemme edistäneet muiden hakijoiden suoraan ELY:stä hakemia hankkeita.

Toiminta rakennerahastojen ja meri- ja kalatalousrahaston rahoituksella

Hallinnoimme Selkämeren-Pyhäjärven kalatalousryhmää, joka saa rahoituksensa alueensa kunnilta ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta (EMKR). Kalatalousryhmällä on oma hallitus, joka päättää rahoitettavista kohteista. Lisätietoa vuoden 2020 osalta: [Kala-Leaderin toimintakertomus 2020](#).

Hankkeita on puollettu yhteensä 38 kpl, joihin sidottu on yhteensä 816 902,96 €. Tukitaso hankkeissa keskimäärin 80 %. KalaLeaderin kehiksestä oli vuoden lopussa sitomatta 269 977,94 € (27 %), mikä sisältää jakamattoman osuuden ja päättäneiltä hankkeilta palautuneen osuuden. Tuet 31.12.2020 mennessä:

1. Alkutuotanto ja infrastruktuuri (39 %), 325 666,39 €
2. Osaaminen ja Imago (61 %) 491 236,57 €

Toiminta muulla rahoituksella

Tällä hetkellä Ravakalla ei ole käynnissä hankkeita muulla rahoituksella. Loppuvuodesta haettiin rahoitusta haitallisista vieraslajeista tiedottamiseen Kainuun ELY-keskuksen erillishausta. Hanke sai myönteisen päätöksen maaliskuussa 2021, mutta toteutuu suunniteltua pienempänä.

Esimerkkejä vuonna 2020 rahoitetuista hyvistä hankkeista

Toteutimme leikkimielisen äänestyksen parhaista rahoitusta hankkeista hallituksen ja henkilökunnan kesken. Tämän perusteella esiin nousivat etenkin seuraavat vuonna 2020 rahoitetut hankkeet:

Kehittämishankkeet

- **Mietoisten Kirkonseudun Kylät – Tavastilan skeittiparkki (116749)**. Monitoimikentän viereen tehtiin uusi Skeittiparkki. Hanke toteutettiin yhdistysten, oppilaiden ja asukkaiden yhteistyönä lapsille ja nuorille. [Juttu hankkeesta \(linkki\)](#)
- **Wirmon Martat – Aboa Wirmo (122608)**. Yhdistys loi yhteisöllisen tilan (Tuuki) kaikkien kuntalaisten käyttöön. Mukana oli noin 25 muuta yhdistystä ja tilan juoksevat kulut katetaan yrityskummien tuella. Oikein malliesimerkki siitä, miten Leader-tuella voidaan kehittää yhteisöllisyyttä ja palveluita. Kyseessä on paljon enemmän kuin kokoontumistila, ja kaikkein parasta on, miten Martat ovat tartuttaneet innostusta kaikkiin muihinkin. [Juttu hankkeesta \(linkki\)](#)
- **Pyhärannan Myrsky – Rohdaisten frisbeegolfrata (131198)**. Yhdistyksessä kauhea tekemisen meininki, hankkeella tuotu oikeasti ihan uutta kotikulmille, etenkin lapsille ja nuorille. Nuoria saatu mukaan talkoilemaan ja talkoissa syntyi ideoita uusista asioista ja jatkohankkeista. [Juttu hankkeesta \(linkki\)](#)
- **Lapin Salama – Linnamaan portaat (134602)**. Oltu ajan hermolla, asukkaiden terveyttä ja liikkumismahdollisuuksia parantava hanke, kaikenikäisille ja -kuntoisille, tehty paikkaa kunnioittaen ja laajempia kehittämissuunnitelmia on paljon. Ylen alueuutiset tekivät talkoista ja portaista 45 min suoran lähetyksen. [YLEn juttu hankkeesta \(linkki\)](#)
- **Laitilan Jyske ry – PESISVIPELTÄJÄT KYLÄKENTTIEN ELÄVÖITTÄJÄNÄ -HANKE (115376)** usean kunnan alueella toteutettava pesäpalloilun mahdollistaminen lapsille.
- **Uudenkaupungin kaupunki – Yhdistysohjaushanke (115676)**. Pyhärannan, Laitilan ja Uudenkaupungin alueella toteutettava yhdistysten ja kylien asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien parantamiseen ja yhteistyön lisäämiseen tähtäävä hanke.
- **Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy - Energiaa ja elämyksiä (113000)** Hyvinvointimatkailua kehittävä alueidenvälinen yritysryhmähanke. SAMK on hallinnoinut useita matkailun yritysryhmähankkeita hyvin tuloksin.

Huomionarvoista on, että vuonna 2020 rahoitettiin useita lähiympäristön parantamiseen tähtääviä hankkeita. On tärkeää, että asukkaat tarttuvat toimeen ja tekevät asioita lähiympäristö eteen ja saavat siihen tukea. Esimerkkejä näistä:

- **Haavaisten vesiensuojeluyhdistys – Haavehanke (128312)** Ympäristötilaan ja luonnon monimuotoisuuden keskittyvä hanke. Lähiympäristön asialla, hyötyjiä laaja joukko.
- **Vehmaa vesistöjen hoito- ja suojeluyhdistys – KaislaYara (119257)**. Pitkäjänteistä työtä, ensin luotiin kokonaisvaltainen suunnitelma (2016-) ja nyt hankittiin yhteiskäyttökone. Kun välineet on, lienee helpompi aktivoida ja myös innostaa ihmisiä. [Juttu hankkeesta \(linkki\)](#)
- **Narvijärven suojeluyhdistys – Narvijärven toimintasuunnitelma (130173)** on jatkoa pitkään jatkuneelle asukkaiden toimesta toteutetulle järven suojelulle.

Yritystuet:

- **Ohjelmanurkka Oy (140870), Laitila**. Paikallisten palveluiden parantaminen, hyödyttää muita tapahtumantekijöitä, myös yksityishenkilöitä.
- **PuuTila Oy (128100), Mynämäki**. Nuori yrittäjä sai ensin tukea polttopuukuivaamon tekemiseen maatalouden sivuelinkeinona. Nyt toiminta on laajentunut ja hän investoi uuteen halliin. Kehittänyt uusia toimintatapoja, mm. Turun kaupungin kanssa yhteistyössä puiden viikoittainen kuljetus kaupunkialueelle.

Asiakkaat saavat ostaa puita, vaikka korillisen kerrallaan eivätkä tarvitse säilytystiloja puilleen. Ylen toimittaja kiersi yrittäjän mukana puunjakokierroksella.

- **AN-Design (115129), Uusikaupunki.** Maaseudulla Pyhämässa tuotetaan muotteja ja osia ympäri maailmaa, yritystä tuettu ensin hallin rakentamisessa ja nyt uuden sorvin hankinnassa. Tuottanut mm. Tampereen Ratikan mallikappaleita.
- **Mäkitalon Tila (135548), Eurajoki.** Vuohenmaidosta fudgen/toffeen valmistuksen aloittaminen, perinteikäs toffee sai uuden innostuneen yrittäjän jatkamaan tuotteen valmistamista.
- **J Sivonen Oy (139048), Rauma.** Eläintuukaamotoiminta ja eläintuotteiden valmistus, hanke vastaa tarpeeseen ja yrittäjällä monipuoliset suunnitelmat.

Myös teemahankkeiden kautta tehtiin hienoja asioita. Innostavaa esimerkkiä näytti esimerkiksi **Satakunnan Geokätköilijät ry**, joka järjestivät Järjestetä yhdes -teemahankkeen rahoituksella MEGA SataWattia geokätköilytapahtuman Vuojoen kartanon ympäristössä koronaturvallisesti. [Video tapahtumasta \(linkki\)](#)

Rahoitettujen hankkeiden vaikutukset

Esimerkkejä päättyneiden hankkeiden vaikutuksista, peilaten strategian tavoitteisiin:

- **KasiTori Oy / tilamyymälä.** Lähiruuan saatavuus lisääntyi, monipuolinen uusi palvelu alueen asukkaille. Myös uusia tapahtumia ja yritysten verkostoja syntyi.
- **ProAgria Länsi-Suomi / Kuvauskopterit maataloustyökaluina.** Uudenlainen työkalu maatalouteen ja hyödyttää myös viranomaisia. Nuoret ja lapset ovat myös olleet kiinnostuneita kurseista ja osallistuneet yhdessä vanhempien kanssa.
- **Nystad Sauna Company, perustamistuki.** Uudentyyppinen saunatuotteiden konsepti lähti maailman valloitukseen, uusia yritysten verkostoja syntyi.
- **Ukipolis / AR lisätty todellisuus kehittäminen.** Alkusysäys virtuaalisen matkailupalvelun ja omatoimiturismien kehittymiselle. Tuli sopivasti koronakesään käyttöön.
- **Mynämäen Rotaryklubi / yhteisöllinen torihanke.** Rotaryt kokosivat ympärilleen kymmenien yhdistysten ryppään, joka loi uutta toimintaa hiipuneeseen kuntakeskukseen. Torikojut mahdollistavat mikroyritysten esilletulon ja tukevat yhdistysten toimintaa.
- **Eläkeliiton Eurajoen yhdistys / Penkit Eurajoelle.** Pieni hanke, jolla merkitystä yhteisöllisyydelle, lisää ikäihmisten liikuntamahdollisuuksia. Kaikkiaan 9 yhdistystä yhdisti voimat ja haki Leader-rahoitusta. [Eurajoen kunta on tuottanut ”Penkkilenkistä” videon \(linkki\)](#)
- **Kalannin Palo-65 R.Y. / Frisbeegolfrata Kalantiin.** Nuorten, lasten ja perheiden harrastusmahdollisuuksien lisääminen kaikille avoimilla ulkoliikuntapaikoilla on strategian parasta satoa. Lisäävät yhteisöllisyyttä.
- **Leader Ravakka / Youth board in Leader.** Hanke synnytti uutta toimintaa, nuoria päättäjiä saatiin Leader-toimintaan mukaan ja nuoret pääsivät esille ajatuksineen kotiseudullaan ja kansainvälisesti. Hanke on ollut runsaasti esillä mediassa. [Nuorisotyöryhmäläiset äänessä mm. tässä jutussa \(linkki\)](#)
- **Pyhän Olavin mannerreitien kehittäminen.** Alkusysäys uuden laajan vaellusreitistön syntymiselle, tukee ympäristöteemaa sekä matkailua.
- **Mynämäen Mietoisten LSy / Luontoelämyksiä kaikille.** Merkittävän luontokohteen parempi saavutettavuus. Lähiliikunta lisääntyi. [Juttu hankkeesta \(linkki\)](#)

Alueidenväliset hankkeet

- **MSL / ITE Satakunnassa.** Hanke nosti esille ja verkotti ITE-taiteilijoita maaseudulla.
- **Messii Satakunta Sydänpiiri ja Messii Varsinais-Suomen Sydänpiiri.** Sydäniskurien sijainnit selvitettiin ja kaikissa kunnissa järjestettiin koulutusta ensiaputaitojen kehittämiseen. Turvallisuus lisääntyi. [Video Satakunnan hankkeesta \(linkki\)](#)

Ravakka on toteuttanut arviointia päättyneiden yritystukien ja yhdistysten hankkeiden osalta haastattelemalla hanketoteuttajia 2020. Yritykset ovat Leader-tuen avulla pystyneet lisäämään palveluita ja tuotteita sekä parantamaan näiden laatua ja tehostamaan toimintaansa. Lisätietoa yritystukien vaikutuksista [Leader-tuella ollut](#)

[positiivisia vaikutuksia yritystoimintaan](#) .Yhdistysten hankkeiden osalta aineistoa käydään läpi ja tuloksia julkaistaan vuonna 2021.

2. Leader-ryhmän oma toiminta ja laatutyö

Aktivointi-, viestintä-, koulutus- ja muut toimenpiteet strategian toteutumisen edistämiseksi

Toimintaraha

Vuonna 2020 MMM myöntämän lisäkehityksen ansiosta jaettavaa oli tuplasti edellisvuotta enemmän. Alkuvuonna 2020 panostettiin viestintään ja aktivointiin, mikä tuotti hedelmää, sillä hakemuksia tuli yli 50 % aiempia vuosia enemmän. Alkuvuonna ennen pandemiaa ehdittiin järjestämään infoja ja koulutuksia. Korona muutti suunnitelmia monella tapaa ja uusia toimintatapoja ideoitii päivittäin. Tilaisuuksia siirrettiin sujuvasti toteutettavaksi etänä ja neuvontaa tehtiin Teamsin välityksellä. Olimme ottaneet Teamsin etätyökalut ja etäneuvonnan käyttöön jo ennen koronaa, joten lähtöasetelma oli todella hyvä. Hankehakijat joutuivat tekemään muutoksia hankkeisiin, sekä sisältöön että hankeaikaan, heitä neuvottiin ja autettiin runsaasti alkuvuonna.

Monet omat toimenpiteet tehtiin yhteistyössä toimintarahana ja omien sekä muiden hankkeiden kanssa. **Olimme järjestämässä 19 omaa tilaisuutta**, joissa alueen toimijoita aktivointiin ja koulutettiin. Osallistujia oli näissä yli 150. Iso osa vuoden tilaisuuksista peruuntui, mutta olimme kuitenkin mukana **42 kpl muiden järjestämässä tilaisuudessa kertomassa Leader-toiminnasta** ja maaseuturahaston mahdollisuuksista. Osallistujia näissä oli tuhansia, koska osa oli isoja messuja (Minifarmimessut, Eurajoen markkinat, Vehmaan syysmarkkinat). Tehokkaita tiedotuskanavia ovat olleet myös kuntatapaamiset (johtoryhmät), kylien neuvottelukunnat, elinkeinoryhmät ja kuntien hallitusten kokoukset. Ideoimamme [Lauteilla ja laavuilla -kiertue](#) näkyi koko kesän. Jalkautuminen rantasaunoille ja ulkoilukohteille otettiin ilolla vastaan ja asukkaiden kanssa keskusteltiin tulevaisuudesta ja kehittämistarpeista. Syksyn teemahankehakuun nousi useita uusia toimijoita.

Koronakeväänä aloitimme myös eri **sidosryhmien haastattelut** osana strategiatyöhön liittyvää verkostoanalyysia. Haastatteluissa ilmeni monia tarpeita, joihin pystyttiin heti ideoimaan ratkaisuja yhteistyöllä ja hankkeistamalla. Haastattelut ovat osa aktivointia ja niitä jatketaan. **Kolmen kysymyksen kyselyyn**, jota toteutettiin pitkin kevättä ja kesää saatiin sekä kirjallisia, että nettivastauksia yli 700. Kyselyllä kartoitettiin toiveita strategian painopisteistä ja esille on noussut mm. nuoret ja ympäristö, siksi niihin panostetaan siirtymäkaudella entistä enemmän.

Maakunnallisten viestijöiden lisäksi panostimme viestintään palkkaamalla osa-aikaisen viestintäkoordinaattorin. Uusina toimina kutsuimme paikallislehdet juttusille, mikä lisäsi rahoituksestamme ja toiminnastamme kirjoitettujen juttujen määrää paikallislehdissä. Ravakan sosiaalisen median kanavat tuplattiin, kun käyttöön otettiin [YouTube](#) sekä [LinkedIn](#) ja myös Ravakan nuorisotyöryhmä sai oman Instagram-tilin ([ravakannuoret](#)). Vuonna 2020 saatiin lähes 600 uutta someseuraajaa (+40 %). Somessa panostettiin etenkin videoihin, mikä kannatti: Ravakan somevideoita katsottiin yhteensä yli 14 700 minuuttia. Pelkästään Facebookissa videoiden katsomisaika kasvoi 490 % vuoteen 2019 verrattuna. Somemarkkinoinnin hyödyntäminen siivitti kasvua. Myös

Maichimp-utiskirjettä hyödynnettiin monipuolisemmin. Vuonna 2020 uutiskirjeitä lähetettiin kaikkiaan 17 kappaletta. Käyttöön otettiin ”kohderyhmätägejä”, joten omia uutiskirjeitä voitiin lähettää esimerkiksi paikallisille yhdistyksille tai hanketoteuttajille. Yhteensä uutiskirjeiden yleisö oli lähes 9500 henkilöä.

Ravakassa kokeiltiin myös natiivimainontaa eli kaupallista yhteistyötä paikallismedioiden kanssa Leader-toiminnan tunnettuuden lisäämiseksi. Kevään 2020 sisältömarkkinointikampanjassa toteutettiin kokosivun jutut kolmessa paikallislehdessä sekä syksyllä aloitettiin [kaupallinen yhteistyö Länsi-Suomen kanssa](#). Viidellä loka-joulukuussa ilmestyneellä verkkojutulla oli lähes 12 000 klikkausta vuonna 2020, ja juttuja on käytetty muutenkin laajasti rahoituksesta ja neuvonnasta tiedottamiseen.

Loppuvuodesta ohjelmakaudella rahoitetut hankkeet koottiin Ravakan omaan [hankekarttaan](#). Tätä työkalua kehitetään jatkossa.

Tarinoita hankkeista ja Leader-toiminnasta tuotettiin niin Ravakan oman henkilökunnan kuin viestintähankkeiden toimesta.

Blogikirjoituksia tekivät myös hanketoteuttajat ja hallituksen jäsenet. **Juttuja ilmestyi keskimäärin useammin kuin kerran kahdessa viikossa.**

Kuva 2 Kaupallinen yhteistyö Laitilan Sanomissa

Kuva 3 Verkkojuttuja Länsi-Suomessa.

Toiminta muulla rahoituksella

Satakunnan Leader-ryhmien yhteinen viestintähänke starttasi keväällä. Hankkeen avulla tuotettiin paljon juttuja sekä videohaastatteluja rahoitetuista hankkeista ja tuotiin näin esiin Leader-rahoituksen tuloksia. Osa jutuista pääsi omien nettisivujen ja somekanavien lisäksi paikallislehtiin, sidosryhmälehtiin ja maaseutu.fi-sivustolle. Yhteinen tiedottaja on ylläpitänyt ja tuottanut sisältöä Satakunnan Leader-ryhmien yhteisille Instagram- ja Twitter-tileille, Leader-ryhmien Facebook-sivuille sekä nettisivuille. Viestintähankkeella on pidetty etänä koulutuksia mm. viestinnän saavutettavuudesta ja Teamsin ja nettisivujen käytöstä. Suurimpana ponnistuksena oli Leadereiden yhteisen nettisivu-uudistuksen koordinointi.

Varsinais-Suomen Leadereiden ja ELY:n yhteinen viestintähänke Haloo maaseutu tuotti runsaasti sisältöä sähköisiin kanaviin ja artikkeleita lehtiin. Tiedotushankkeet tekivät myös yhteistyötä, jossa Ravakalla on rooli

kummankin hankkeen toimijana. Koulutuksia ja tiedotteita tehtiin myös yhteistyössä. [HalooMaaseudun](#) somekanavat saivat vuoden aikana runsaasti uusia seuraajia.

Ravakan hallinnoimat hankkeet

Ravakan omilla hankkeilla edistetään strategian toteutumista niiltä osin, kun hakijoita hankkeille ei ole. Näissä hankkeissa aktivoitiin ja neuvottiin alueen toimijoita eri teemoissa. Laaja oman organisaation asiantuntemus on otettu alueen toimijoiden ja etenkin yhdistysten taholta vastaan ilolla. Omat hankkeet mahdollistavat mm. sen, että yhä useampi voi saada hyötyä Leader-toiminnasta: aina toimijat eivät kaipaa suurta hankerahoitusta vaan ennemminkin apua ja neuvoja toiminnan kehittämiseen. Omia hankkeita oli käynnissä vuonna 2020 9 kpl + toimintarahat + 3 teemahanketta.

Kansainvälisiä hankkeita käynnissä oli kuusi. Loppuvuodesta 2020 hyväksyttiin vielä kaksi uutta kansainvälistä hanketta. Kaikki hankkeet toteuttavat hyvin strategiaa ja kokoavat alueen toimijoita yhteen myös paikallisesti. **Four Seasons Derby-hankkeessa** kumppaneina on kolme romanialaista Leader-ryhmää ja Leader Kalakukko Itä-Suomesta. Hankkeen teemana on tapahtumien järjestäminen ja lähiruoka. **Youth Board -hankkeessa** Keski-Piste Leaderin, Rieska Leaderin sekä skotlantilaisten kumppaneiden kanssa nuoret pohtivat vaikutusmahdollisuuksiensa lisäämistä. **Place branding eli kyläbrändäyshankkeessa** latvialaisten ja ruotsalaisten kanssa kehitetään maaseudun paikkabrändäystä. Pilottikylien, Pyhämaan ja Rautilan, uudet brändit valmistuivat vuonna 2020. [Lisätietoja blogista \(linkki\).](#)

Outdoor Leader -hankkeessa on mukana useita ryhmiä Lounais-Suomesta sekä kaksi Leader-ryhmää Ruotsista. Hankkeessa kehitetään monipuolisesti lähiliikuntapaikkojen saavutettavuutta ja luodaan uusia kumppanuuksia. Hankkeen aikana on lähtenyt liikkeelle useita uusia reitistö- ja matkailuhankkeita ja yhteistyö on lisääntynyt selvästi. Hanke sijoittui Maaseutuverkostopalveluiden [Leader-työn helmet -äänestyksessä toiseksi](#) (linkki). Vuoden 2020 yksi hienoimmista saavutuksista oli [videot alueen retkeily- ja lähimatkailukohteista](#). Videot saivat runsaasti näkyvyyttä ja niiden tekemiseen osallistui laaja joukko Ravakan alueen yhdistystoimijoita.

ECHOES ekomuseotoiminnan kehittäminen -hankkeessa mukana ovat Leader Pohjois-Satakunta sekä kolme ryhmää italiasta, yksi Ruotsista ja yksi Saksasta ja kohderyhmänä paikalliset kulttuuritoimijat. Koronatilan vuoksi vuodelle 2020 suunniteltuja toimia jouduttiin lykkäämään. Meidän alueella kehitetään luonto / kulttuurikohteita yhdessä kuntien kulttuuritoimien kanssa.

Sekä Ravakan hallinnoimat että rahoittamamme muiden toimijoiden hankkeet edistivät hyvin oppimista. **Ympäristöneuvontahanke** on parantanut yhdistysten ja toimijoiden tietoisuutta ympäristöasioista ja mahdollisuuksista tehdä toimia omalla alueella. Useita uusia kehittämistoimia on lähtenyt liikkeelle ja ympäristöhankkeisiin on saatu rahoitusta usealta taholta. Ympäristöneuvontahankkeen kautta on voitu tukea myös kuntia ympäristöhankkeiden hakemisessa. Osa-aikaisen ympäristöneuvojan merkitys tässä on ollut ehdoton.

EkoTeko -hankkeessa tehdään yhteistyötä Leader Varsin Hyvän vastaavan hankkeen kanssa (sama työntekijä). Useita uudentyyppisiä tilaisuuksia järjestettiin yhdessä yhdistysten kanssa, vaikka korona rajoitti toimintaa. Hankkeen myötä tietoisuus kestävästä kehityksestä on jo lisääntynyt alueella. Hanke osallistui syksyllä valtakunnalliseen Energiansäästöviikkoon tekemällä mm. Facebook-livelähetyksiä aiheeseen liittyvistä Leader-tuetuista kohteista. EkoTeko-hankkeen avulla ja inspiroimana teimme ja julkaisimme Ravakan oman [Kestävän kehityksen lupauksen](#) malliksi muille toimijoille.

Vuoden 2020 onnistumiset ja haasteet

Oma toiminta jatkui aktiivisena koronasta huolimatta. Onnistumisena esille nousee aktiivinen, innostunut ja positiivinen toiminta olosuhteista huolimatta. Peruuntuneet tilaisuudet toteutettiin etänä, alueen toimijat ottivat etätökalut hyvin käyttöön ja keväällä ja kesällä pystyttiin järjestämään kohtaamisia. Webinaareista pyrittiin

tekemään monipuolisia ja kiinnostavia Menti-kysymysten ja ryhmätöiden alulla. Kansainvälisiin hankkeisiinkin kehitettiin uusia toimintatapoja. Esimerkiksi lähiruokahankkeessa romanialaisten kanssa toteutettiin etämaistatteluwebinaari ja videoita hyödynnettiin kaikessa tekemisessä.

Parhaat onnistumiset liittyvät viestintään, Lauteilla ja laavuilla -kohtaamisiin sekä kaupalliseen yhteistyöhön.

Kevään ja kesän kuntatapaamiset olivat positiivinen kokemus. Sitoutuminen Leader-toimintaan on lisääntynyt ja positiivisia lausuntoja tuli kaikissa kohtaamisissa. Pääsimme lisäksi kuntien johtoryhmille esittelemään toimintaa.

Nuorisotyöryhmä on siirtynyt osaksi perustoimintaamme. Nuoret ovat innostuneita ja sitoutuneita. Nuorten parissa työskentelevät on myös saatu paremmin osaksi sidosryhmiämme. Nuorisotyöryhmään on saatu mukaan uusia toimijoita, yhteistyö Varsin Hyvän uuden nuorisotyöryhmän kanssa lähti käyntiin.

Säännölliset Teams-palaverit Varsinais-Suomen ja Satakunnan Leader-ryhmien kanssa kalenteroitiin Ravakan ehdotuksesta. Aiemminkin olemme kohdanneet usein, mutta nyt on toiminnanjohtajilla kahden viikon välein tuokio. Paljon on keskusteltavaa, pohdittavaa ja hyvien käytäntöjen vaihtoa. Myös uudet toiminnanjohtajat ovat tarvinneet paljon tukea, monet asiat ovat heille mystisiä.

Varsinais-Suomen [Maaseutuluotain-kyselyn](#) valmistelut aloitettiin Leader Ykkösakselin ansiosta, saimme Keskitiensäätiön rahoituksen siihen. Monipuoliset tulokset alueelta maakunnittain saatiin maaliskuussa 2020 käyttöömme.

Perusneuvonta ja aktivointi jatkuivat totuttuun tapaan. Lisääntynyt hakemusten määrä lisäsi työmäärää ja siihen valmistauduttiin jo 2019 palkkaamalla taloushallintoon asiantuntija. Pitkäaikaisen hankeneuvojamme jäädessä pois, siirtyi hankeneuvonta Juuliska Seikolalle. Hankeprosessi on jatkuvaa oppimista ja parannettavaa on myös neuvonnan tarkkuudessa ja selkeäkielisyudessa. Toistot ovat tärkeitä, kun ollaan tekemisissä hakijoiden kanssa, jotka tekevät alueensa kehittämistä vapaaehtoisvoimin niukoilla resursseilla. Perään katsomista tarvittaisiin enemmän, mutta aikaresurssi ei oikein anna siihen myöden. ELY-keskus on kuitenkin väsymätön neuvoja.

Suomi.fi:n käyttöönotto teetti paljon töitä, ohjeistukset olivat vajavaisia ja sekavia. Vaikutti, etteivät viranomaisetkaan tienneet, miten yhdistysten pitäisi menetellä. Teimme itse selkeän ohjeistuksen, jossa neuvottiin erityisesti niitä yhdistyksiä, joilla on kaksi nimenkirjoittajaa pakollisena (ohjeistuksen välitti kaikille mm. Suomen Kylät). Suomi.fi ruuhkautui, neuvonnalla on edelleen usean viikon odotusaika ja valtuutuksien hyväksyminen kestää nyt maaliskuussa 2021 noin 4–6 viikkoa. Tästä syystä olemme joutuneet tekemän hakijoiden kanssa paperihakemuksina sekä maksatuksia että tukihakemuksia, jotta kaikki olisi saatu vireille ajoissa. Ruokavirasto olisi voinut perehtyä asiaan tarkemmin ja tehdä selkeät ohjeet jo syksyllä.

Laatutyö ja oman toiminnan kehittäminen

Laatutyötä jatkettiin pienen hiljaiselon jälkeen, kun Pohjoisimman Lapin Leader sai uuden tj:n. Olemme pitäneet etäpalavereja erilaisilla kokoonpanoilla, myös koko henkilökunnan voimin. Vertaisauditointi on todettu hyödylliseksi ja vaikka se on aikaa vievää, jatkamme sitä.

Ohjelman toteutumista on arvioitu kuukausittain hallituksen kokouksissa. Jatkovaa toiminnan arviointia on tehty henkilöstön viikkopalavereissa sekä arvioimalla, miten päättyneet hankkeet ovat toteuttaneet Loisto-strategiaa. Hallitus on pitänyt elokuussa strategiakatselmuksen ja toinen laajempi hallituksen katselmus pidettiin 9.1.2021. Strategia on toteutunut hyvin, mutta aktivointia on suunnattu alueen toimijoilta tulleiden toiveiden mukaan ympäristö-, luonto- ja nuorisoteemoihin.

Vuonna 2020 teetettiin arviointi haastatteleamalla hanketoteuttajia. Ravakan toiminnan arvioinnin lisäksi kerättiin vaikuttavuustietoa päättyneiltä hankkeilta ja yritystukien saajilta. Palaute neuvonnasta on ollut hyvin positiivista.

Leader Ravakan ja Satakunnan ELY-keskuksen suhteet ovat hyvät ja keskustelevat. Saamme neuvoja nopeasti aina pyytäessämme. Kehityskeskustelu järjestettiin yhdessä kaikkien Satakunnan Leader-ryhmien kanssa. Kehittämistarpeet ovat lähinnä hakemusten tarkkuuteen liittyviä.

Oppimissuunnitelmaa on noudatettu järjestämällä erilaisia koulutuksia pääasiassa yhteistyössä naapurien kanssa ja osallistamalla eri tahojen koulutuksiin ja keräämällä edelleen hajanaista tietoa ohjelmakauden tulkinnoista. Hallitukselle on järjestetty yksi oma ja yksi Satakunnan Leader-ryhmien yhteinen koulutus. Hankehakijoille on järjestetty koulutusta lähinnä aloituspalaverien merkeissä. Henkilöstöpalavereja on pyritty pitämään säännöllisesti ja kehityskeskustelut puheenjohtajien kanssa vuosittain. Puheenjohtaja on aktiivisesti osallistunut henkilöstöpalavereihin ja kokovalmisteluihin.

Kehittämiskohteiksi on aiemmin tunnistettu tarkempi neuvonta ja sitä on kehitetty. Kysymme usein ELY-keskukselta tulkintoja, koska hakijat kyselevät paljon uudentyyppisiä asioita eikä kokemusta niiden tukikehittämisen poisuudesta ole. Tämä toimintatapa jouhevoittaa päätöksentekoa. ELY osallistuu hallituksemme kokouksiin.

3. Leader-ryhmä alueensa kehittäjänä

Olemme ohjelmakauden alusta asti olleet aiempaa tiukempia yleishyödyllisyyden suhteen emmekä ole rahoittaneet yhdistyksiä, jotka hakisivat vain oman toiminnan kehittämiseen rahoitusta. Tämä on ohjannut hakijoita miettimään ja kehittämään omaa toimintaansa yleishyödyllisemmäksi ja yhteistyö on lisääntynyt. Onnistuneena toimintatapana, on hakijoiden ohjaaminen ajattelemaan uusia kohderyhmiä hyödynsaajina. Neuvonta on selvästi lisännyt verkostoitumista alueella, ja yhdistykset ovat myös aktiivisesti miettineet mitä toimintaa voisivat tuottaa nuorille

Muutokset toimintaympäristössä

Verkostot ovat entistä aktiivisempia ja kutsuja tilaisuuksiin tulee entistä enemmän. Olemme aiempaa paremmin tunnettu ja yhteydenottojen määrä on kasvanut tasaisesti. Valitettavasti resurssit eivät riitä käymään kaikissa tilaisuuksissa, vaikka verkostoitumisen kannalta ne olisivat tärkeitä. Noin 70 prosenttiin kutsuista on vastattava kieltävästi, mutta materiaalit tulevat käyttöön ja jakoon alueen toimijoille.

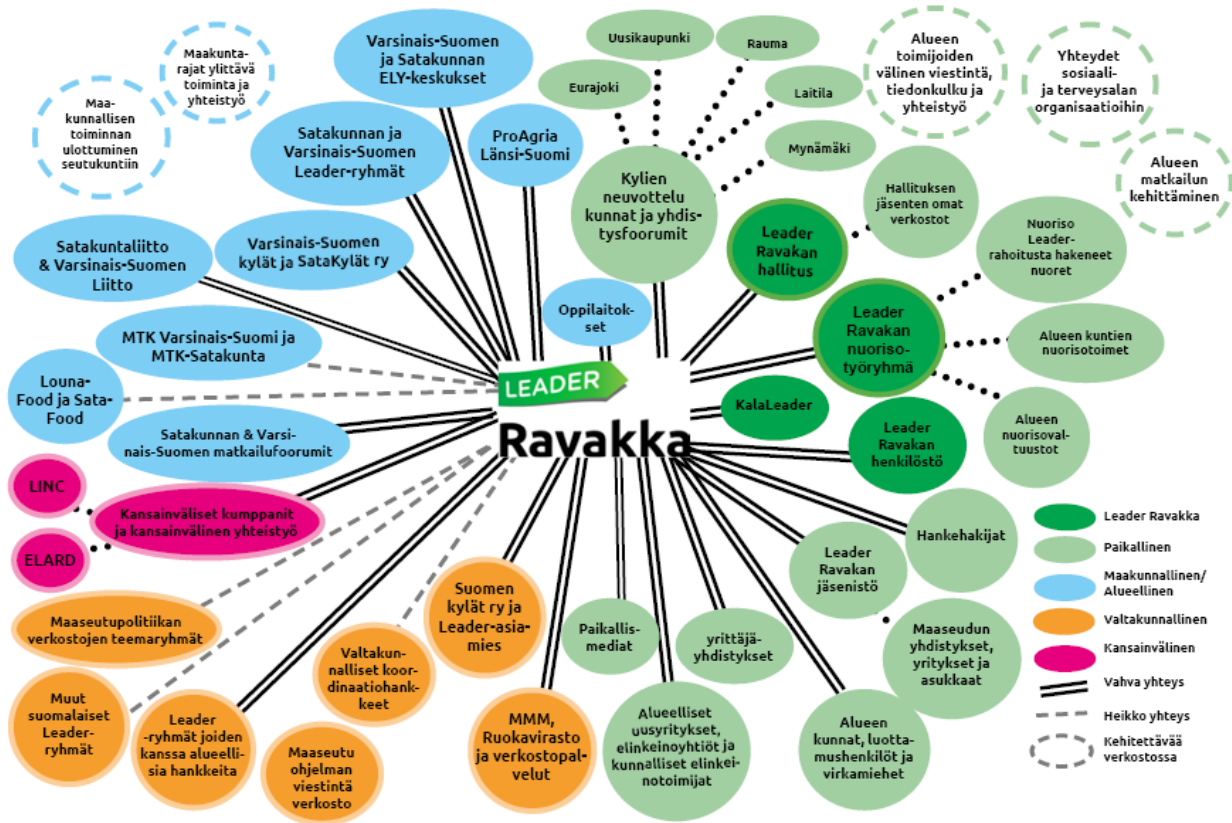
Positiiviseksi haasteeksi on muodostunut kymmenien paikallis- ja aluetason toimijoiden halu ottaa meidät mukaan omiin kehittämis-, strategia-, kumppanuus- ja koordinoituihin töihin. Nämä olisivat tärkeitä, mutta aika ei mitenkään riitä osallistua kaikkeen. Uusia yhteistyötahoja kirjattiin viime vuonna 26, näistä kuusi on nuoriin liittyviä ja useat myös liikunnan ja lähimatkojen teemoista.

Aluekehittämisen kokonaisuus ja yhteistyöverkostot

Satakunnan ja Vakka-Suomen alueilla toimii omat aluekehittämisen verkostot. Rauman seudulla on toiminut Yritys-Suomi verkosto ja Vakka-Suomessa Seutu YPP-verkosto. Kunnat ovat mukana useissa laajemmissa yhteistyöverkostoissa (esim. Lounaisrannikkoyhteistyötä Loura, seutukaupungit, matkailun useat verkostot). Leader Ravakka on mukana alueensa verkostoissa, jotka ovat myös hyviä tiedottamisen kanavia.

Omat teematilaisuutemme kokoavat toimijoita koko alueelta keskustelemaan ajankohtaisista kehittämistarpeista ja tilaisuudet toimivat myös hyvinä linkkeinä Satakunnan ja Vakka-Suomen toimijoiden välillä. Leader Ravakalla ei ole riittävästi resursseja toimia varsinaisena aluekehittämisen organisaationa, vaan roolimme on tiedonvälittäjä ja neuvoja. Poiminta paikallislehden pääkirjoituksesta 12.3.2020 tiivistää roolimme hyvin: ”Reilussa kahdessakymmenessä vuodessa Ravakka on luonut toiminta-alueelleen vahvan brändin. Ravakan nimi tunnetaan. Alkuaikoina ja varmaan vieläkin EU-hankkeisiin liittyvä byrokratia pelotti hakijoita, mutta tällä seudulla on onneksi panostettu hyvin neuvontaan. Se on tuottanut tulosta.”

Leader-ryhmän rooliksi on toivottu koollekutsujaa ja toimijoiden yhdistäjää ja sitä olemme toteuttaneet. Tärkeää on tiedon ja hyvin käytäntöjen levittäminen sekä verkostojen kutominen. Usein löydämme toimijoille uusia kumppaneita tai kerromme muualla toteutetuista hyvistä käytänteistä. Aktivoimme toimijoita myös alueen välisten hankkeiden toteuttamiseen ja mukavasti Satakunnan ja Varsinais-Suomen raja nykyisin ylitetäänkin. Olemme linkki alueen ja maakuntatason toimijoiden välillä. Neuvontamme on välttämätöntä useille toimijoille.

Kuva 4 Verkostoanalyysia varten kuvattiin tarkemmin Ravakan verkostoa.

4. Yhdistys ja sen resurssit

Sääntömuutos hyväksyttiin vuosikokouksessa kesäkuussa 2020 (uudet [säännöt linkki](#)). Muutoksia ovat etäkokousten mahdollistaminen, siirtyminen yhden vuosikokouksen taktikkaan sekä hallituksen varajäsenten muuttaminen kolmikantakohtaisiksi.

Vuonna 2020 jäsenmäärä oli 307, joista jäsenmaksun maksaneita oli 157. Organisaatioita jäseninä on 123. Erityisesti yhdistysjäsenten määrä on kasvanut ja jäsenmaksun maksaneiden määrä kasvoi 30:lla. Jäsenille lähetetään uutiskirjeitä ja tiedotetaan omien rahoitusten ja tapahtumien lisäksi sidosryhmien tapahtumista ja muusta mahdollisesti kiinnostavasta toiminnasta. Tällä hetkellä ei muuta toimintaa jäsenille.

Hallituksen kokoonpano ja toiminta

Hallituksen puheenjohtajana on toiminut kertomusvuonna **Heidi Jaakkola** Uudestakaupungista ja varapuheenjohtajana **Åke Vastavirta** Raumalta. Hallitus on valittu kolmikantaperiaatteen mukaan huomioiden alueellinen tasapuolisuus. Kaksi hallituksen jäsentä oli alle 25-vuotiaita.

Hallitus on osallistunut aktiivisesti kokouksiin, joissa puoltajien lisäksi aina keskustellaan strategian toteutumisesta ja aluekehittämissasioita. Hallituksen jäsenet toimivat aktiivisesti tiedottaen ja neuvon omalla alueellaan. Hallituksen jäsenet ovat myös osallistuneet Ruokaviraston koulutuksiin ja omien hankkeiden toteutukseen sekä hallituksen katselmuksiin.

Nuorisotyöryhmä

Nuorisotyöryhmän on ollut avoin kaikille sen toiminnasta kiinnostuneille alueen nuorille. Vuonna 2020 toimintaan ovat osallistuneet Anni Anttila, Roosa Helala, Ellen Kuusio, Elli Lahikainen, Josefina Routi, Iiris Soininen, Vilma Taipale, Eerika Vilmunen, Emilia Lähdesmäki, Tanja Pusa, Mirjami Sipilä, Lauri Toivola, Essi Rantanen, Kuisma Laivanen ja Jimi Salonen.

Henkilöstö

Ulla Kallio toiminnanjohtaja vastaa hallinnon lisäksi yritystuista, alueidenvälisistä ja kansainvälisistä hankkeista, **Terhi Sinisalo** hankeassistentti, vastasi yleishyödylliset hankkeet maksatusneuvonta **syksyyn saakka**. **Veera Aulanen** ja hänen siirryttyään perhevapaalle **Susanna Laurell** osa-aikaisina taloushallinnon asiantuntijoina **Juuliska Seikola** kv-koordinaattori ja kesästä alkaen kehittämispäällikkö, vastaa mm. Nuoriso-Leader toiminnasta ja syksystä lähtien myös hankeneuvonnasta.

Tuuli Jansson projektkoordinaattori (perhevapaalla 2020).

Mika Halttu Kala-Leaderin aktivaattori

Mimmi Virtanen osa-aikainen viestintäkoordinaattori

Iida Pakkanen Satakunnan Leader-ryhmien yhteinen tiedottaja (1.1.–31.3.)

Julkinen taho	Heidi Jaakkola, pj	Kalanti UKI
	Sonja Stenman	Uki
	Pirita Laivanen	E-joki
	Mirja Kotiranta	Rauma
	Piia Allén	Laitila
	Juha-Matti Päivölä	Laitila
Yhdistykset	Åke Vastavirta	Rauma
	Kari Puttaa	Vehmaa
	Juhani Leino	Rauma
	Kari Aalto	Pyhämaa
	Krista Topi	Pyhäranta
	Tatja Penttilä	Pyhäranta
	Olga Raitanen	Mynämäki
	Kari Mäkelä	Mynämäki
Maaseudun asukkaat	Saara Huovinen	Vehmaa
	Paula Sievilä	Rauma
	Lauri Toivola	Laitila
	Kaisu Töykkälä	Eurajoki
	Simo Reijonsaari	Uki
	Satu Puustinen	Mynämäki

Kuva 5 Leader Ravakan hallitus 2020.

Kuva 6. Ravakan hallituksen, henkilökunnan ja nuorisotyöryhmän yhteinen strategiapäivä elokuussa 2020.

Tiina Saaresranta EkoTeko -hankkeen hankekoordinaattori 50 % työajalla

Pekka Alho osa-aikainen ympäristöneuvoja

Jouko Parviainen Outdoor Leader -hankkeen osa-aikainen hankekoordinaattori

Mirja Junkola osa-aikainen projektiluontoiset tehtävät, arviointihaastattelu, tapahtumat

Saija Mustaniemi Echoes-hankkeen osa-aikainen projektikoordinaattori

Taloustilanne

Yhdistyksen taloudellinen tilanne ja likvidi ovat hyviä. Yhdistyksen jäsenmaksutuloja oli 2310 euroa. Nuoriso- ja Startti-Leader tukia myönnettiin 7040 euroa.

Hanketoiminnan tulot/menot olivat noin 500 000 euroa. Palkkoja sivukuluineen on maksettu yhteensä 301000, euroa, josta kokouspalkkioita 7300 euroa. Kokouspalkkioita on maksettu Ravakan hallitukselle, nuorisotyöryhmälle ja kalatalouden hallitukselle.

5. Tavoitteet vuodelle 2021

Vuoden 2021 teemana on Yhteisöllisyys. Teemaan liittyen keskitymme aktivoinnissa entistä enemmän yhteistyön lisäämiseen, yhteisöjen tilaisuuksiin sekä kuulemme alueen toiveita teemaan liittyen. Erityisesti vuoden 2021 alussa perhevapailta palannut Tuuli Jansson keskittyy yhteisö- ja ympäristökoordinaattorina tukemaan alueen yhteisöjä toiminnan kehittämisessä kestävämmäksi ja älykkäämmäksi. [Lisää tästä voi lukea sivuiltamme](#). Älykkäät kylät ja kestävä kehitys tulevat olemaan ensi kaudella entistä suuremmassa roolissa, joten valmistaudumme tähän jo nyt.

Vaikka toimintaympäristö on parantuneen taloustilanteen myötä muuttunut, olemme pystyneet vastaamaan tarpeeseen hyvin nykyisellä Loisto-strategialla.

Loisto-strategia toteuttaminen jatkuu vuodet 2021-2022

Leader Ravakan EU-ohjelmakaudelle 2014–2020 saama rahoituskehys lisäkehyksineen saatiin sidottua täysimääräisesti. Valtakunnallisesti rahoituksen sitomisen takaraja oli 31.3.2021 eli Leader-hallitusten puoltamiin hankkeisiin tarvittiin ennen huhtikuuta ELY-keskuksen viranomaispäätös, jotta ne voitiin vielä rahoittaa varsinaisista ohjelmakauden varoista.

Hankepäätösten käsittelyyn vaikuttavat monet asiat, Leader-ryhmien ja ELY-keskuksen toiminnan ohella myös hakijan toiminta. Joskus esimerkiksi lisäselvityspyynnöt hakemuksiin saattavat viivästyä myös hakijasta riippumattomista syistä. Leader-alueilla Suomessa saattoi olla maaliskuussa 2021 tilanne, ettei juuri sopivan kokoisia hankkeita ollut rahoitettavaksi enää viimeisistä ohjelmakauden varoista tai aikataulu ELY:n viranomaispäätöksen saamiseksi hankkeille oli liian tiukka. Jotta kaikki Leader-toimintaan varatut rahat saataisiin Suomessa käyttöön ja paikallisiin hankkeisiin, on mahdollistettu varojen siirtäminen Leader-alueiden välillä. Ravakan onnistuikin ns. pelastaa Leader-toimintaan osoitettuja ohjelmakauden 2014-2020 varoja (EU + valtio) kolmelta muulta Leader-alueelta (Karhuseutu, Mansikka, Piällysmies) yhteensä noin 205 000 euroa. Jotta varat saatiin käyttöön, piti Ravakan osoittaa näihin kuntarahaa 20 % eli noin 41 000 euroa.

Hakijoiden kannalta ohjelmakauden päättymisellä ja kaksivuotisen siirtymäkauden alkamisella ei ole merkitystä. Loisto-strategia ohjaa toimintaamme myös vuosina 2021–2022. Jotta vuosille 2014-2020 varatut varat saatiin täysimääräisesti käyttöön, olemme tehostaneet viestintää ja myös Ravakan itse hallinnoimien hankkeiden kautta on voitu yhä tehokkaammin viedä viestiä ja aktivoida paikallisia ihmisiä

Leader-toimintaan. Leader-hankkeiden haku on ollut koko ajan käynnissä. Ravakan hallitus on jo tehnyt rahoituspäätöksiä myös siirtymäkauden kehyksestä, ja vuoden 2021 kehyksestä onkin sidottu jo noin puolet. Vuosina 2021-2022 Ravakalla on jaossa noin 1,7 miljoonaa euroa (EU + valtio + kunta) yhteisöjen ja yritysten hankkeille.

Tulevan strategian valmistelu

Tuleva strategia määrittelee, miten toimimme ja mitä voimme rahoittaa vuoden 2023 jälkeen. Ravakan tehtävä on kuunnella alueen tarpeita ja toiveita, joten uuden strategian valmisteluakin olemme tehneet käytännössä ohjelmakauden alusta saakka. Ravakan velvollisuus ja etuoikeus on osallistaa alueen asukkaita, yrittäjiä, kehittäjiä ja muita toimijoita strategiatyöhön. Meille osallistaminen merkitsee sitä, että jokaisella on mahdollisuus tulla kuulluksi, ja heille myös aktiivisesti tarjotaan tilaisuuksia kertoa mielipiteensä.

Suomessa maaseudun kehittämistä ja Leader-toimintaa hallinnoi maa- ja metsätalousministeriö, joka antaa Leader-ryhmille ohjeistukset uuden strategian tekoon. Tulevan ohjelmakauden haku Leader-ryhmäksi on kaksivaiheinen. Ravakan tulee jättää ensimmäisen vaiheen hakemus maa- ja metsätalousministeriölle 31.5.2021 mennessä. Tätä vaihetta varten olemme kyselyiden ja tilaisuuksien järjestämisen ohella tehneet esimerkiksi verkostanalyysia sekä tarve- ja voimavara-analyysiä. Kolmen kysymyksen kyselyn ja muun aineiston perusteella uuden strategian kärkeen nousevat lapset ja nuoret, ympäristö ja kestävä kehitys sekä elinkeinojen ja matkailun kehittäminen. Edelleen Ravakka tulee olemaan vahvasti maaseudun yhteisöjen ja kylien asialla. Vaikuttamisen paikkoja on luvassa runsaasti vielä vuonna 2021. Lisää strategiavalmistelusta voi lukea [Tulevaisuus-sivulta](#) sekä kehittämispäällikkö Juuliska Seikolan [blogikirjoituksesta](#).

Olemme keränneet [vuoteen 2020 liittyvää materiaalia](#) Google Drive -kansioon